



## Průkaz energetické náročnosti: pomocník při volbě bydlení

Počínaje jarem 2013 jsou prodejci a pronajímatelé domů či bytů povinni k nabízeným objektům opatřit takzvaný průkaz energetické náročnosti. Jenom další protivná byrokracie? Ne tak docela. Spíš vstřícný krok ke kupujícím, které přirozeně zajímá, kolik zaplatí za vytápění a další spotřebované energie. To, co nemusíme poznat na první pohled, nás může brzy stát tisíce korun...

Rozdíl v ročních nákladech na vytápění ve zdánlivě podobných bytech či domech se často i při stejném chování uživatelů vyšplhá na více než deset tisíc korun. A vzhledem k tomu, že ceny fosilních paliv a energií v budoucnu klesat rozhodně nebudou, spíš naopak, je dobré vědět, s čím můžeme počítat.

Energetické štítkování spotřebitelům již řadu let pomáhá v rozhodování při nákupu elektrospotřebičů. Například lednička s nízkou spotřebou může ušetřit zhruba tisícovku ročně. A podobně to může fungovat i v případě domů a bytů – de facto největších spotřebičů, které si v životě pořizujeme.

Průkaz energetické náročnosti domu nebo bytu navíc zákazníky zbaví pochybností, zda označení „úsporný“ nebo „nízkoenergetický“ není pouze reklamním tahákem.

## Moderní neplatiči

Cena plynu i tepla vyráběného z fosilních paliv dlouhodobě roste. Řada rodin se proto snaží snížit svoji závislost na velkých energetických společnostech i částky na složenkách – a dát tak nový, pozitivní smysl slovu „neplatič“. Nejlevnější energie je ta, kterou neplatíme. Průkaz k tomu může hodně napomoci.

Více na [www.nechciplatit.cz](http://www.nechciplatit.cz).



## NEJLEVNĚJŠÍ ENERGIE JE TA, KTEROU

# NEPLATÍTE

Je to váš dům, váš byt, vaše účty a vaše peníze, které měsíc co měsíc platíte za vytápění, plyn nebo elektřinu. A je pouze vaše rozhodnutí, jestli chcete dále tolik platit velkým energetickým firmám. O svých účtech si můžete rozhodovat sami. Neplaťte.

Hnutí DUHA nabízí účinná, snadná a dostupná řešení, která pomohou snížit energetickou náročnost a účty vaší domácnosti. Dobré rady nabízíme zadarmo. Líbí se vám naše práce? Budeme rádi, pokud se ji rozhodnete podpořit.

Je to snadné: [www.hnutiduha.cz/podpora](http://www.hnutiduha.cz/podpora).

Ministerstvo životního prostředí



**Hnutí DUHA**  
Friends of the Earth Czech Republic

**A** Údolní 33, 602 00 Brno  
**T** 545 214 431  
**E** [pratele@hnutiduha.cz](mailto:pratele@hnutiduha.cz)  
[www.hnutiduha.cz](http://www.hnutiduha.cz)

Projekt byl podpořen DBU, Evropskou unií z programu Intelligent Energy Europe a Ministerstvem životního prostředí ČR. Za obsah odpovídá Hnutí DUHA. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska donorů.

Fotografie: Photospin, 123RF  
Vytisknuto na recyklovaném papíře.

**Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás.**

## Pro rodinné i bytové domy

U rodinných domů je praxe využívání průkazů energetické náročnosti budovy poměrně jednoduchá. Osoba, která hodlá prodat nebo pronajmout rodinný domek, je povinna zájemci o koupi nebo pronájem průkaz předložit. Kategorie ze stupnice A až G musí být také uvedena v inzerovaných nabídkách na prodej domu. Vlastníci rodinných domů, kteří nemají v plánu dům prodávat, pronajmávat nebo významně rekonstruovat, si průkaz energetické náročnosti pořizovat nemusí.

V případě bytových domů je potřeba pouze jeden průkaz pro celou budovu s tím, že platí pro všechny byty. Je sice pravda, že výsledná spotřeba nemusí být v jednotlivých bytech totožná – záleží například i na typu podlahy – ovšem základní představu zájemce získá.

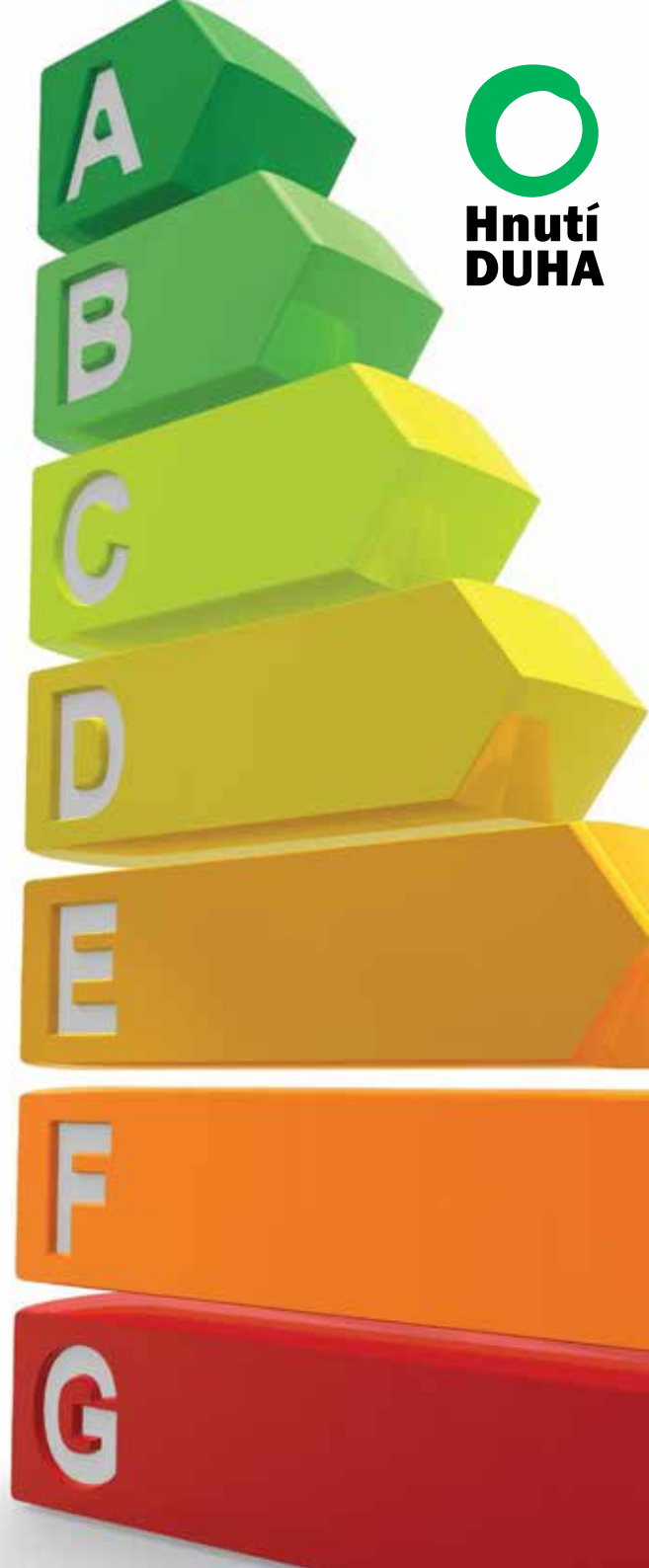
Vzhledem k vyšší náročnosti zpracování průkazů pro bytové domy naběhne povinnost předkládat je zájemcům o koupi nebo pronájem postupně. Pro bytové domy s podlahovou plochou větší než 1500 m<sup>2</sup> je nejzazší termín 1. leden 2015, po ty s podlahou přes 1000 m<sup>2</sup> pak 1. leden 2017 a pro všechny ostatní 1. leden 2019. Od začátku roku 2016 do doby zpracování průkazu lze zájemcům o koupi či pronájem bytu předkládat vyúčtování za spotřebu energie v bytě ve třech různých letech.

## Proč nestačí loňská faktura

Nabízí se otázka, proč nechávat odborníky zpracovat průkaz energetické náročnosti, když každý laik si může o nákladech na vytápění udělat obrázek podle toho, kolik zaplatil předchozí uživatel v minulém roce. Potíž je v tom, že na částce, kterou v konkrétním roce uživatel zaplatil, se vedle kvality domu projevují i další vlivy. Rozdíl mezi mírnou a tuhou zimou může znamenat meziroční nárůst (nebo propad) účtu za topení o desítky procent. Z faktury také nevyčteme, jestli v bytě bydleli otužilci, kterým je teplota vyšší než 16 stupňů nepříjemná, nebo zimomřivci, jimž ani 25 stupňů nestačí na to, aby se cítili pohodlně.

## Energetické štítky na budovách: dobrý rádce při koupi bydlení

Chystáte se v dohledné době ke koupi domu nebo bytu? Pak se vám vyplatí vědět, co jsou a k čemu slouží energetické štítky budov. Jedná se totiž o užitečnou pomůcku ke snižování nákladů na bydlení.





Na přední straně průkazu najdeme fotografii hodnoceného domu a několik základních údajů, například výměru podlahové plochy. Důležitý je údaj v řádku nad fotografií. Aby informace, jež uvádíme v následujících odstavcích, platily, musí jít o nový průkaz zpracovaný podle vyhlášky č. 78/2013. Starší průkazy byly zpracovány podle odlišných pravidel, nicméně zůstávají platné ještě deset let od svého vydání.

Nejnápadnější částí celého průkazu je **stupnice** barevných šipek, označených velkým tiskacím písmenem a heslovitým hodnocením: od A (mimořádně úsporná) po G (mimořádně neohospodárná). **Proti barevným šípkám** směřuje jedna černá – ukazuje, do které z kategorií dům či byt spadá.

Pro základní orientaci se vyplatí vědět, že budovy označené písmenem D (méně úsporné) splňují minimální požadavek současné normy pro kvalitu stavby z pohledu tepelných ztrát, domy kategorií E až G tomuto požadavku nevyhovují. Budovy označené písmenem C (úsporná) vyhovují doporučeným hodnotám tepelné izolačních vlastností budov podle normy. Nízkoenergetické a pasivní domy spadají do kategorií B (velmi úsporná) a A (mimořádně úsporná).

Zejména v případě rodinných domů je patrně nejzajímavějším údajem z průkazu energetické náročnosti celková spotřeba, kterou najdeme **pod barevnými šípkami** v poli s označením „Hodnoty pro celou budovu MWh/rok“. Jedná se o celoroční spotřebu při normovaném rozdílu mezi venkovní a vnitřní teplotou. Po rozdělení této hodnoty podle struktury spotřebovaných paliv a elektřiny, která je uvedena **v koláčovém grafu na zadní straně** průkazu, a vynásobením jejich jednotkovými cenami získáme průměrnou roční částku, již za provoz domu zaplatíme. Spotřeba elektřiny uvedená v průkazu pokrývá osvětlení, pohon čerpadel a ventilátorů, elektrický ohřev vody a vytápění. Nezapočítávají se do ní ale domácí spotřebiče.

**Pravý sloupeček na přední straně** průkazu s nadpisem „Neobnovitelná primární energie“ uvádí celkové množství surovin, které byly spotřebovány pro energetické zásobování domu – přímo v domácím kotli, ale také v elektrárně nebo teplárně. Tato informace říká, kolik uhlí z velkodolů nebo dováženého zemního plynu je pro provoz domu zapotřebí. Na platby ovšem nemá tento údaj přímý vliv.

## Jak průkaz vypadá.....a co nám říká

**PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY**  
vydaný podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodářství energií, a vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov

Ulice, číslo: \_\_\_\_\_  
 PSČ, místo: \_\_\_\_\_  
 Typ budovy: \_\_\_\_\_  
 Plocha obálky budovy: \_\_\_\_\_ m<sup>2</sup>  
 Objemový faktor tvaru A/V: \_\_\_\_\_ m<sup>3</sup>/m<sup>2</sup>  
 Celková energeticky vztázná plocha: \_\_\_\_\_ m<sup>2</sup>

**ENERGETICKÁ NÁROČNOST BUDOVY**

Celková dodaná energie (Energie na vstupu do budovy)		Neobnovitelná primární energie (Vliv provozu budovy na životní prostředí)	
Měrné hodnoty kWh/(m <sup>2</sup> ·rok)			
Mimořádně úsporná <b>A</b>	Dop.	A	Dop.
Velmi úsporná <b>B</b>	XXX	B	XXX
Úsporná <b>C</b>		C	
Méně úsporná <b>D</b>		D	
Nehospodárná <b>E</b>		E	
Velmi nehospodárná <b>F</b>		F	
Mimořádně nehospodárná <b>G</b>		G	
Hodnoty pro celou budovu MWh/rok	XX,X		XX,X

**DOPORUČENÁ OPATŘENÍ**

Opatření pro	Stanovena
Vnější stěny:	<input checked="" type="checkbox"/>
Okna a dveře:	<input checked="" type="checkbox"/>
Střechu:	<input checked="" type="checkbox"/>
Podlahu:	<input type="checkbox"/>
Vytápění:	<input checked="" type="checkbox"/>
Chlazení/klimatizaci:	<input type="checkbox"/>
Větrání:	<input checked="" type="checkbox"/>
Přípravu teplé vody:	<input type="checkbox"/>
Osvětlení:	<input checked="" type="checkbox"/>
Jiné:	<input type="checkbox"/>

Popis opatření je v protokolu průkazu a vyhodnocení jejich dopadu na energetickou náročnost je znázorněno šipkou

**PODÍL ENERGOONOSITELŮ NA DODANÉ ENERGII**

Hodnoty pro celou budovu MWh/rok

■ Elektřina ze sítě - XX,X  
 ■ Slunce a en. prostředí - XX,X  
 ■ Zemní plyn - XX,X

**UKAZATELE ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY**

Obálka budovy	Vytápění	Chlazení	Větrání	Úprava vlhkosti	Teplá voda	Osvětlení
U <sub>em</sub> W/(m <sup>2</sup> ·K)	Dílní dodané energie					
	Měrné hodnoty kWh/(m <sup>2</sup> ·rok)					
A	Dop.		Dop.		Dop.	
B		Dop.			XX	XX Dop.
C	XX,XX	XX				
D	Dop.		XX			
E	XX				Dop.	
F					XX	
G						
Hodnoty pro celou budovu MWh/rok	XX,X	XX,X	XX,X	XX,X	XX,X	XX,X

Zpracovatel: \_\_\_\_\_ Osvědčení č.: \_\_\_\_\_  
 Kontakt: \_\_\_\_\_ Vyhотовeno dne: \_\_\_\_\_  
 Podpis: \_\_\_\_\_

Na zadní straně průkazu pak najdeme seznam úsporných opatření, doporučených energetickým specialistou. V tabulce na levé horní části zadní strany vidíme seznam oblastí, v nichž lze dosáhnout zlepšení – například zaškrtnutí políčka „Vnější stěny“ znamená, že tepelnou ztrátu lze snížit obvodovými stěnami domu pomocí zateplení. **V tabulce ve spodní části zadní strany** jsou pak vyčísleny parametry kvality domu (průměrný součinitel prostupu tepla obálkou budovy U<sub>em</sub>) a měrné spotřeby energie na vytápění, ohřev vody, chlazení, osvětlení atd. Vyčíslené parametry jsou opět přiřazeny ke kategoriím na stupnici A až G. **Bílá šipka** s nápisem „Dop.“ ukazuje, do jaké lepší kategorie lze podle energetického specialisty jednotlivé parametry v příslušných oblastech posunout.

Zda provedení navržených úsporných opatření posune celý dům do lepší kategorie (například z aktuálního D, tedy méně úsporná, do velmi úsporné – B), poznáme **podle stupnice na přední straně**, konkrétně podle bílé šipky s nápisem „Dop.“.

**Modelová situace**  
 Pro dům vytápěný plynovým kotlem a vybavený solárním systémem pro ohřev vody můžeme pod koláčovým grafem najít průměrné hodnoty:

- elektřina ze sítě = 1,0 MWh
- slunce a energie prostředí = 2,6 MWh
- zemní plyn = 12 MWh

Očekávanou roční platbu dostaneme vynásobením spotřeby platbou za jednotku energie v tarifu, který obyvatel domu využívá. Výpočet je naznačen v tabulce:

Druh energie	Úroveň spotřeby (kWh)	Platba za jednotku (Kč/kWh)	Celková roční platba (Kč)
Elektřina ze sítě	1 000	4,95	4 950
Slunce	2 600	0	0
Zemní plyn	12 000	1,57	18 840
Celkem	15 600	xxx	23 790

Poznámka: Platby za jednotku energie se liší podle smlouvy majitele domu s dodavatelem. Pro tento příklad byl použit aktuální tarif D02 společnosti ČEZ Prodej a RWE plyn Standard Východočeské plynárenské.